

SUBOTICA

BOŽIĆNI KONCERT SUBOTIČKOGA
KATEDRALNOG ZBORA "ALBE VIDAKOVIĆ"

28. prosinca 1990. održao je subotički katedralni zbor "Albe Vidaković" svoj prvi božićni koncert u Velikoj vijećnici stare Gradske kuće u Subotici. Od tada je svake godine u božićno vrijeme održao svoj koncert na istom mjestu, a 28. prosinca 1993. održao ga je četvrti put. Te večeri je u staroj subotičkoj Velikoj vijećnici bila velika svečanost duhovne glazbe. Ovim koncertom je katedralni zbor želio prenijeti božićno raspoloženje u pomirljivosti i ljubavi prema svim ljudima u ovo nemirno vrijeme puno tjeskobe.

Ženski je zbor izveo popijevku *Zdravo Marijo iz Citharae octochordae* (1757.) i skladbu A. Vidakovića *Zdravo Majko Djevice*, te *Bone Jesu* V. Jelića i *Pastoralu* F. Couperina. Mješoviti zbor je otpjevao popijevku *Zdravo Djevice iz Citharae octochordae* i popijevku *Jerusalem*, zatim tri popijevke iz Bačke: *O Betleme*, *Slava bud Bogu na visini* i *Diva Mati*, te na kraju prvog dijela koncerta koral iz *Božićnog oratorija* J. S. Bacha. U drugom dijelu koncerta zbor je pjevao poznate domaće i strane božićne popijevke, te stare bunjevačke "božićne pisme" koje su već zaboravljene, ali ih s velikim uspjehom obnavlja ravnateljica zbora s. Mirjam Pandžić: *U to vrime godišta*; *Srtna noć je prispila*, *misečina svitlila*; *Oj pastiri, čujte novi glas*; *Radujmo se i pivajmo*; *Zdravo buđi mili Bog*, *Isuse mali*; *Prvi žrtvenik tvoj biše štalica malena*; *Oj, mali Božiću*; *Hajte braćo da idemo*. Zborom je ravnala s. Mirjam Pandžić, a na orguljama je pratio Alen Kopunović *Legetin*, student zagrebačke glazbene akademije.

Prošla 1993. g. bila je značajna godina subotičkoga katedralnog zbora. Minulo je 20 godina od kada je 15. listopada 1973. g. novi katedralni zbor pod ravnanjem s. Mirjam Pandžić pjevao u subotičkoj katedrali sv. Terezije na proslavi 200. obljetnice početka gradnje velike crkve, daleke 1773. Kroz proteklih 20 godina ovaj zbor je bio utkan u duhovnom i kulturnom životu Subotice, Bačke i u našoj domovini, od Zagreba do Tuzle i Mostara.

U izrazu zahvalnosti svim članovima pjevačkog zbora, posebno na njegovanju i čuvanju narodne kulturne baštine bačkih Hrvata, treba istaknuti utemeljiteljicu katedralnog zbora, s. Mirjam Pandžić, koja je svojom bezgraničnom ljubavlju i znanjem vodila od prvih početaka do današnjeg uspona na razinu poznatoga i priznatog pjevačkog zbora. Također treba sa zahvalnošću istaći da su subotički skladatelj Milan Asić i glazbenik Stipan Jaramazović puno pripomogli u umjetničkom glazbenom radu zaslužnoga katedralnog zbora. Želimo neka ovaj zbor nastavi putem kojim je uspješno išao proteklih 20 godina na slavu Božju i na radost svoga naroda.

Bela GABRIĆ

GLAZBENI DOGAĐAJI

„TJEDAN GRADIŠĆANSKIH HRVATA”
U ZAGREBU

Pod visokim pokroviteljstvom dr. Franje Tuđmana, Predsjednika Republike Hrvatske, i u organizaciji Hrvatske matice iseljenika u Zagrebu je održana od 26. kolovoza do 5. rujna 1993. znanstvena i kulturno-umjetnička manifestacija „Tjedan Gradišćanskih Hrvata”. Cilj toga tjedna bio je da se Hrvatima u Hrvatskoj prikaže povijest i kulturno stvaralaštvo naše braće u Gradišću, da to stvaralaštvo prepoznamo kao sastavni dio opće hrvatske kulture, a naši Gradišćanci kad svrate u staru domovinu svojih otaca da se ne osjećaju kao stranci ili gosti iz tuđine nego da su svoji na svome i kod svojih.

Uz otvaranje dviju izložba likovnih radova umjetnika g. Endrea *Berlakovića* (sadašnjeg veleposlanika Republike Austrije u Hrvatskoj), Wolfganga *Horvata*, Anice *Košćan*, Tome *Rešetarića* i Monike *Trimmel-Roženić* u Galeriji „Ulrich”, posebno je bila zapažena izložba o humanitarnoj pomoći Gradišćanskih Hrvata Hrvatskoj u prostorijama Hrvatske matice iseljenika. Izložbu su vrlo uspješno oblikovali g. Stefan *Zvonarić* i gđa. Monika *Trimmel-Roženić*, koji su među svoje vrijedne pomagače uvrstili i učenike iz raznih škola u Gradišću.

U prostorijama Društva hrvatskih književnika održan je bio susret i literarna večer s književnicima Gradišćanskih Hrvata.

Kruna svega bila je svečana sv. misa u katedrali 5. rujna u 11 sati koju je predvodio biskup dr. Stefan *Laszlo* iz Željeznoga. Na koru je pjevao crkveni zbor iz Velikoga Borištofa pod vodstvom g. prof. Stefana *Zvonarića*. Izvodili su misu *Gospodin je pastir moj* za četveroglasni mješoviti zbor, narod i orgulje. Skladao ju je danas najpoznatiji gradišćansko-hrvatski skladatelj g. prof. Stefan *Kočiš*, koji je ujedno i orguljao. Sve se pjevalo na gradišćanskohrvatskom jeziku. Sama skladba u svojim pojedinim dijelovima sadrži obilježja renesansne polifonije, klasične homofonije, a javljaju se i obilježja našega vremena. Pratinja za orgulje zahtijeva vrsnoga orguljaša, što je g. *Kočiš* svojim sviranjem i dokazao uvjerivši nas da nije samo dobar skladatelj nego i vrstan orguljaš. Pripomenimo da on upravo ovih dana slavi svoj zlatni orguljaški jubilej kao župni orguljaš u Doljnoj Pulji u Gradišću.

Četrdesetak članova zbora svojim su pjevanjem dokazali da ih vodi izvrstan dirigent. Tijekom pjevanja osjetile su se kvalitete u čistoj intonaciji, skladnoglasju između pojedinih dionica, jasnoći izgovora riječi, lakoći pjevanja u visokom registru kao i strogom poštivanju i reagiranju na dirigentove zahtjeve dinamičkoga pjevanja.

Na „Svet” pjevala se jedna od naših najstarijih misnih popjevaka *Otac naš dobri* u vrlo poletnom tempu. Kod nas, osim u Zagrebu, ova se popijevka vrlo rijetko pjeva iako se nalazi u sva tri *Citharina* izdanja kao i u svim našim kasnijim crkvenim

pjesmaricama. Isto je i s popijevkom *Hvaljen budi Gospodin v presvetom oltaru*, pjevana je bila na pričest. To je ustvari kod nas preimenovana, s novim riječima, *Zdravo budi Kraljice*. Autorstvo ove lijepe, nježne, pod izvornim naslovom, popijevke pripisuje se Juri Vajkoviću iz Bizonje iz 1816. godine, gdje je obavljao službu pomoćnoga učitelja „hervatske dice“. Nažalost, i ova popijevka se kod nas vrlo rijetko pjeva. Misa je završila sa *Zdrava Diva svih milosti puna*, koju je pjevala čitava katedrala. Poslije mise su svi prisutni u katedrali nagradili pjevače dugotrajnim pljeskom.

Istoga dana u 20 sati održan je koncert u *Hrvatskom glazbenom zavodu*. Nastupili su glazbenici iz Gradišća, *Zagrebački puhački kvintet* i *Simfonijski orkestar HRTV* pod ravnanjem Alana Bjelinskog.

U prvom dijelu koncerta nastupili su violist Michael *Gieler* svirajući Schubertovu sonatu *Arpeggione* plemenito čistim tonom i suvremenom tehnikom. Sonatu za obou i glasovir Francisa Poulenca izveli su oboist Thomas *Machtinger* i glasovirač Michael *Machtinger* kao i skladbu českoga romantičara Johanna W. Kalliwoode *Morceau de Salon op. 228*.

Sva trojica izrazito daroviti umjetnici vrlo su mladi dvadesetgodišnjaci. Tehnika sviranja im je na zavidnoj visini. Čistoća tonova i u najbržem sviranju i velikim melodijskim skokovima uopće nije dolazila u pitanje, a to je dokaz da u Hrvatskom Gradišću djeluju stručni glazbeni pedagozi, teoretičari i praktičari, kako na Muzičkoj školi u Gornjoj Pulji tako i na *J. Haydn-Konzervatoriju* u Željeznom.

U drugom dijelu koncerta izvodile su se isključivo skladbe, već prije spomenutog, Stefana *Kočiša*. Izveden je *Kvintet za puhačka glazbala* (flauta, oboa, klarinet, fagot i rog), izveli su ga zagrebački glazbenici: Ivana *Grašić*, Dubravka *Lukin*, Branko *Ovčarić*, Zvonimir *Stanislav* i Bank *Harkaj* vrlo poletno. Slušajući sviranje imao sam dojam da slušam razgovor petero pametnih ali temperamentnih ljudi. Teško je pobliže, poslije samo jednoga slušanja i bez pregleda partiture odrediti je li se skladatelj priklonio Stravinskom ili kojem drugom skladatelju, ali skladba je vrlo pristupačna i prihvatljiva i za običnoga slušatelja koji je navikao i suživio se samo s klasičnim djelima, najdalje do romantike. Članovi kvinteta dokazali su da su zaista usklađena cjelina kako u zajedničkom tako i u individualnom sviranju.

Posljednja *Kočiševa* skladba bila je *Dvi meditacije prik marijanskih jačkov za orkestar i sopran solo*. Naime, *Kočiš* je na dvije melodije (svaka za sebe bila je kao tema), koje je izvela mlada zagrebačka sopranistica Klasja *Modrušan*, napisao pratnju i međustavke za veliki orkestar u (nazovimo tako), obliku varijacija.

Posebno lijepo i smireno sa svijetlim glasom izvela je već spomenuti napjev u katedrali *Zdravo budi Gospodin*, ali s različitim riječima. Međutim, u ovoj posljednjoj skladbi, orkestar je svojom svirkom često nadjačavao solisticu te se ona gubila u gusto nabijenim snopovima tonova, posebice puhača. *Kočiš* je i izvrstan instrumentator, ali se u pojedinim dijelovima skladbe u harmonizaciji osjećalo udaljavanje od vremena i kraja u kojem

je glavna melodija nastala. Svi nazočni toplo su pozdravili naše drage iz Gradišća kao i domaće glazbenike, posebice pak skladatelja Stefana *Kočiša*.

Miroslav VUK

PRAIZVEDBA DJELA HRVATSKIH SKLADATELJA

U subotu 19. veljače o.g. održana je u dvorani Hrvatskog glazbenog zavoda VEČER PRAIZVEDBI DJELA HRVATSKIH SKLADATELJA. Koncert je i ove godine organizirala Zajednica Saveza kulturno-umjetničkih društava Zagreba, a posvećen je 900.-toj obljetnici osnutka Zagrebačke biskupije. Pred punom dvoranom izveden je ovaj program Branko *Kladarin*: *Dona nobis pacem* – VA „Madrigal“ – dirigent B. *Kladarin*

Lovro *Županović*: *Zagorje naše večne* – mješoviti zbor „Industrogradnja“ – dirigent T. *Živković*

Josip *Kaplan*: *Croatia 1993*. – zbor „Ivan Filipović“ – dirigent B. *Kladarin*

Tomislav *Uhlik*: *Nit je mrzlo nit je toplo* – MVA „Goranovci“ – dirigent M. *Krajna*

Adalbert *Marković*: *Moja mati* – zbor „Ivan pl. Zajc“ – dirigent Z. *Sindičić*

Tomislav *Uhlik*: *Portret jednog nesretnika* – Djevojački zbor „Eho“ – dirigent N. *Raguž*

Josip *Kaplan*: *Oče naš* – Katedralni mješoviti zbor – dirigent V. *Babuš*

Emil *Cossetto* – *Klet* – zbor „Lira“ – dirigent E. *Cossetto*.

V

PRVI NASTUP NOVOOSNOVANOGA ZBORA

S veseljem možemo pozdraviti osnutak novoga zbora koji će, prema najavi, znatan dio svoje buduće djelatnosti usmjeriti prema duhovnoj glazbi. Tako je bilo i na promotivnom koncertu Zbora Zagrebačke filharmonije, održanom 9. veljače 1994. u Zagrebu u Bazilici Presvetog Srca Isusova. Zbor je osnovan na inicijativu Zagrebačke filharmonije, a dirigent je Vladimir *Kranjčević*. Zbor se uglavnom sastoji od bivših članova akademskog zbora „Ivan Goran Kovačić“.

Program koncerta je u prvom dijelu obuhvatio nekoliko kraćih skladbi u rasponu od renesanse (Gallus: *Ecce quomodo moritur iustus*, Arcadelt: *Ave Maria*) i romantike (Rossini: *Quando corpus morietur* iz *Stabat mater*, Lisinski: *Cum invocarem*) do glazbe XX. stoljeća (Gotovac: *Terra tremuit*, Odak: *Svrši stopi moje*). U drugom dijelu izveden je Mozartov motet *Ave verum corpus* i *Krunidbena misa*.

Zbor se je predstavio saživljenom interpretacijom skladbi, uz stabilnu intonaciju, izražajne dinamičke kontraste i dobru dikciju. Tome su pridonijeli i poznati zagrebački vokalni solisti – Nada *Ruždjak*, Marija *Klasić-Kajmar*, Miroslav *Živković*, Ivanka *Boljkovac*, Hrid *Matić* i Neven *Belamarić*. Na orguljama je pratio Alen-Kopunović-Legetin, a u izvedbi Mozartove mise orkestar Zagrebačke filharmonije. S obzirom na ljepotu izvedbe potpisani bi posebno izdvojio Arcadeltovu *Ave Maria*, Odakov *Svrši stopi moje* i Mozartov *Ave verum corpus*.

Nikša NIRIĆ